

DOI: 10.31866/2617-2674.3.1.2020.202654
УДК 351.85:94]"1917/1920"

НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ У ДОБУ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1920 рр.

Василь Купрійчук

доктор наук з державного управління, доцент;
e-mail: kvmt1968@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7229-1749
Національна академія державного управління при Президентові України,
Київ, Україна

Ключові слова:

національні пріоритети;
культурна політика;
національно-визвольна
боротьба;
Українська революція

Анотація

Мета статті полягає у розкритті пріоритетів та принципів державної культурної політики у добу національно-визвольної боротьби (1917–1920 рр.) в контексті значення досвіду цієї політики та можливостей його імплементації в практику публічного управління сучасної України. **Методологія дослідження** визначається метою й поєднує у собі чотири основні методи – історичний, абдуктивний, системний та порівняльно-аналітичний, які в сукупності дозволили створити, на наш погляд, достатній методологічний комплекс для досягнення цілей роботи. **Новизна отриманих результатів** полягає в комплексному обґрунтуванні наукових положень про те, що саме національні пріоритети культурної політики були рушійною силою українського державотворення в 1917–1920 роках, які, з одного боку, значною мірою визначали напрям і характер державотворчих процесів, а з другого – знаходили своє втілення в потребах та цінностях значної частини українського населення. **Висновки.** Національні пріоритети державної культурної політики різних державних утворень в 1917–1920 рр. базувались на міцному національному ґрунті, характеризувались тяглістю базових підходів до розбудови основних сфер культурного життя, прагненням можновладців активізувати належні умови для гуманітарної самореалізації своїх громадян та повноцінного споживання ними наявних у соціумі духовних благ. Такий державно-управлінський підхід щодо розв'язання духовних проблем є сприйнятливим і для сьогодення, чим зумовлюється потреба критичного осмислення історичного досвіду щодо трансформацій різних складових культурної політики й врахування його в теперішніх умовах.

Як цитувати:

Купрійчук, В. (2020). Національні пріоритети державної культурної політики у добу Української революції 1917–1920 рр. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво*, 3(1), с.38-47.

Постановка проблеми

Культурні процеси, які відбувалися в Україні за доби Української революції 1917–1920 рр., є визначним явищем в українській історії. Саме ця доба національно-визвольної боротьби характеризувалася кардинальними перетвореннями культурного розвитку України на національно-патріотичних управлінських засадах, що набрало впевненості після краху російського самодержавства. Саме в цей період в Україні формувалася потужна духовна основа процесу національного самовизначення, рушійна сила всього комплексу гуманітарних трансформацій. Тому зазначена доба є актуальною для вивчення нинішніми вітчизняними політиками державно-управлінських підходів до розвитку культурної політики, а також методів і засобів практичної реалізації таких підходів у період діяльності Української Центральної Ради (УЦР), Гетьманату П. Скоропадського, Директорії Української Народної Республіки (УНР) та Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР).

Аналіз останніх досліджень і публікацій

В даній роботі автор спирався на дослідження тодішніх політичних і культурних діячів, зокрема, В. Винниченка (1920), М. Грушевського (1912), Д. Дорошенка (1930), Л. Курбаса (2016), Р. Млиновецького (1970), та сучасних фахівців з зазначеної проблематики – М. Жулинського (1996), В. Карлової (2012), О. Реєнта (1999), Є. Сверстюка (2004), В. Скуратівського (2002), В. Трошинського (1999), Г. Чміль (2013), С. Чукут (1998) та ін.

Мета дослідження

Мета статті полягає у розкритті пріоритетів та принципів державної культурної політики у добу національно-визвольної боротьби (1917–1920 рр.) в контексті значення досвіду цієї політики та можливостей його імплементації в практику публічного управління сучасної України.

Виклад основного матеріалу

Відродження української державності у 1917–1920 рр. відкрило перед українською культурою небачені до того часу перспективи. Українська мова стала мовою державною; з'явилися нові українські державні гуманітарні установи, університети в Києві та Кам'янці-Подільському, історично-філологічний факультет у Полтаві. У вищих школах були засновані кафедри української мови, історії, права, історії письменства.

У кінці 1918 р. у Києві постала Українська Академія наук з дуже амбітними дослідницькими планами; державна Українська археологічна комісія, Державний архів, Археологічний комітет та інші наукові установи (2009).

За добу правління УНР, Гетьманату П. Скоропадського та ЗУНР особливо прогресувало видавництво. Слід зауважити, що «протягом 1917–1918 років в Україні було видано 680 найменувань українських книжок і сотні назв брошур загальним тиражем майже 7 млн примірників, а в 1919–1920 рр. – близько 2 тис. найменувань – тиражем 11 млн примірників» (2014). Саме в ці роки виникає державна необхідність у створенні мережі бібліотек та книгозбірень, які відкривали громадські організації. Перед українським урядом в 1918 р.

постало питання про створення Національної бібліотеки (Трощинський та Шевченко, 1999).

Також, з'являється попит на українську пресу, а саме: «у Києві почали друкуватися українською мовою щоденні газети – «Нова рада», «Робітничка газета», «Народна воля», «Боротьба», «Громадське слово», «Промінь». Невдовзі до них додалися журнали: «Боротьба», «Воля», «Вільна українська школа», «Театральні вісті», «Світова Зірниця», «Літературно-науковий вісник», «Молоде життя», «Наше слово», «Київська земська газета», «Комашня»» (Купрійчук, 2014).

Українська наукова інтелігенція та новостворені державні установи доклали чимало задля відкриття культурно-просвітницьких закладів для поширення знань з української історії, звичаїв та національної культури. На початку 1917 р. розпочав свою роботу Центральний комітет охорони пам'яток старовини й мистецтва в Україні, а також пізніше Український національний музей (1918 р.), Національна картинна галерея (1918 р.), Музей видатних діячів української культури, реорганізовувалися церковні музеї тощо (Яковлева (Подольська), 2006).

У перші роки Української національної революції збільшився попит на суто національну кінопродукцію. В липні 1918 р. урядом була заснована перша в Україні кіновиробнича фірма «Українфільм» (Купрійчук, 2014). Тоді ж почали утворюватися різні національні літературні та мистецькі об'єднання, зокрема, «Вільне мистецтво», Комітет українського національного театру та ін., в яких брали участь кращі художні митці – «актори І. Мар'яненко, Л. Курбас; літератори Л. Старицька-Черняхівська, В. Винниченко, С. Черкасенко, О. Олесь;

публіцисти І. Стешенко, С. Єфремов; художники Ф. Кричевський, Ф. Балавенський; композитор О. Кошиць та ін.» (Трощинський та Шевченко, 1999).

Доцільно зауважити, що наприкінці 1917 року урядом був заснований «Український національний театр, який у 1918 р. був реорганізований на Державний народний театр, а Український драматичний театр став Державним українським драматичним театром. Досить швидко популяризувалися «Музична драма», «Молодий театр», труппа П. Саксаганського. Для підготовки молодих фахівців (акторів та режисерів) у жовтні 1917 р. у Києві було відкрито Українську народну драматичну школу і режисерсько-інструкторські курси» (Купрійчук, 2014).

Також, з метою популяризації музичної культури в 1918 р. керівництвом держави було створено музичні колективи – «Український державний симфонічний оркестр ім. М. Лисенка та Українську державну капелу, яку очолили відомі композитори О. Кошиць і К. Стеценко. Саме у цей період відродилася Капела кобзарів і було відкрито перший вищий художній навчальний заклад України – Українську академію мистецтв, першими членами якої були М. Бойчук, брати Кричевські – Василь і Федір, О. Мурашко, Г. Нарбут». Так, з 1917 р. до весни 1920 р. за сприянням українських державотворців в Україні було створено понад 20 національних професійних музично-драматичних театрів, близько 400 народних напівпрофесійних та 9 тис. самодіяльних художніх колективів (Трощинський та Шевченко, 1999).

Також зросла певна кількість національних культурно-освітніх організацій, які засновували бібліотеки, відкривали драматичні гуртки, налагоджували ви-

давничу справу, організували просвітницькі лекції для населення (Купрійчук, 2014). Саме за доби УНР та Гетьманату П. Скоропадського були зроблені певні кроки щодо сприяння розбудові національного церковного життя. Слід сказати, що «Ідея проголошення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ), незалежної від РПЦ (Російської православної церкви), стала складовою українського національно-визвольного руху» (<http://ukrmap.su/uk-uh10/268.html>).

Однак поразка української державності стала одночасно і занепадом національного культурного будівництва. Проте українське культурне життя відродилось в не простих умовах еміграції в ряді європейських країн, де на початку 1920-х років осіли десятки тисяч українських політичних емігрантів. Зокрема, спираючись на підтримку уряду Чехословацької Республіки, наразі у цій країні було засновано низку українських високих шкіл: Вільний університет і Високий педагогічний інститут у Празі та Господарську академію в Подебрадах. Внаслідок цього Прага з Подебрадами стали осередками української творчості в різних галузях науки, особливо в українознавстві. Так, у Празі друкувалися сотні наукових публікацій і шкільних підручників, які збагатили українську науку і посприяли виробленню наукової термінології. За підтримки Українського громадського видавничого фонду у Празі побачили світ кілька десятків цінних наукових праць. Слід зауважити, що цінним надбутком «української науки в еміграції є історичні розвідки М. Грушевського і В. Липинського, а також дослідження з історії українського права Р. Лашенка, А. Яковліва, з історії філософії в Україні Д. Чижевського,

з історії пластичного мистецтва та театру Д. Антоновича» (Трощинський та Шевченко, 1999).

Так, «культурні надбання українського державотворення 1917–1920 рр. – це важливий внесок в розвиток людської цивілізації. Використання цього унікального державно-управлінського досвіду в культурній сфері забезпечить духовний та практичний зв'язок минулого з актуальними потребами сьогодення. Своїми реформаторськими підходами до культурної політики українські уряди заклали фундамент для розбудови духовності майбутнього українського суспільства на основі національного історичного коріння (мови, звичаїв, традицій тощо)» (Михальченко, 2004).

Слід також зауважити, що в силу різних причин досвід національного культурного будівництва доби визвольної боротьби 1917–1920 рр. використовується нинішнім поколінням управлінців далеко не повною мірою. Так, низький рівень духовності суспільства, державного фінансування сфери культури, проблеми вітчизняного кінематографа, книгодрукування, мистецтва, охорони та популяризації історичних пам'яток, спекуляції навколо питань мови, історії та релігії сьогодні суттєво гальмують процес культурної модернізації України. «Брак чітких державницьких кроків української влади щодо відродження національної культури призводить до глибокого занепаду суспільної моралі, втрати традиційних цінностей та світоглядних орієнтирів, що обертається культом споживацької психології, посиленням соціальної байдужості, апатії та агресії. Ці тенденції простежуються як у повсякденному спілкуванні окремих громадян, так і в низькому рівні політичної культури та свідомості су-

спільства загалом, що унеможлиблює консолідацію зусиль для розв'язання загальнонаціональних проблем» (Ситник та Дербак, 2004).

Сьогодні суверенній Україні конче необхідна система підтримки національного продукту в усіх сферах культурного життя, розумний протекціонізм, як це намагалися робити українські діячі часів УНР, Гетьманату П. Скоропадського та ЗУНР в 1917–1920 рр. (Купрійчук, 2014). З цього приводу, «Українська культура повинна стати інструментом формування національної ідентичності, чинником розбудови громадянського суспільства, рушієм регіонального розвитку та туристичних інновацій. Нині культурі під силу розв'язувати питання економічного зростання і проблеми зайнятості населення, але для цього необхідно докласти значних зусиль, визначити пріоритети, ресурси тощо. Посприяття цьому також може історичний досвід українських державотворців доби національної революції 1917–1920 рр.» (Крип'якевич, 1984).

Згідно з нашим дослідженням з'ясовано, що запровадження нової інтегральної моделі державного управління культурно-інформаційним простором дозволить реалізувати такі пріоритети, а саме: «створення єдиного загальнонаціонального культурно-інформаційного простору в Україні; відхід від статичної моделі захисту культурної спадщини і реалізація принципу «дієвої культурної спадщини»; формування сучасних культурних середовищ, соціальних мереж, які є носіями креативного потенціалу на місцевому, регіональному та національному рівнях; розроблення та реалізація пакета національних проєктів у сфері культури та гуманітарного розвитку; організація систематичного

моніторингу динаміки змін у культурі, розвиток культурологічного знання та культивування сучасних напрямів культурної політики» (Концепція Державної цільової національно-культурної програми розвитку культури і мистецтва на період до 2017 року). Отже, оновлення моделі державного управління у сфері культури – це робота не одного року. Відповідно, держава потребує інтенсивних кроків, спрямованих на інтеграцію в європейський культурно-освітній та інформаційний простір. Загалом, «розгортання процесу модернізації культурної політики забезпечить формування демократичного та консолідованого суспільства, в якому знання та можливості практичного застосування їх стануть важливим засобом самореалізації та розвитку особистості» (Вівчарик, Панченко та Чмихова, 2001).

Маючи на увазі створення сучасної концепції управління розвитком національної культури і мистецтва, ми повинні врахувати багатющий досвід культурної та політичної боротьби українського народу в добу Української національної революції 1917–1920 рр. в усій його повноті. Слід сказати, що «упереджена вибірковість при оцінці минулих здобутків лише зашкодить сучасній суспільній практиці, може стати перешкодою на шляху до вирішення злободенних проблем сьогодення. По-справжньому дієвою може бути лише та політика, яка спирається на сукупний історичний досвід культуротворення, тобто інтегративну концепцію державного управління культурним будівництвом» (Попович, 1988). Отже, всебічна постійна турбота української незалежної держави про духовність її населення, максимальне залучення до активного духовного і культурного жит-

тя найширших народних мас повинна бути базовим принципом її культурної політики (Остафійчук, 2002).

Висновки

Узагальнюючи викладене вище, слід сказати, що українські державотворці УНР, Гетьманату П. Скоропадського та ЗУНР свідомо діяли щодо особливої ролі духовного розвитку як визначального чинника суспільного прогресу і найвищої форми прояву сутності лю-

дини як творчої самодостатньої істоти, яка свідомо перетворює навколишнє соціальне і природне середовище відповідно до своїх потреб і цілей. Історичний досвід свідчить, що культурний прогрес лежить в основі будь-якого іншого: економічного, політичного, соціального, побутового тощо. І навпаки, занепад духовної культури неминуче призводить до деформації всіх сфер людської життєдіяльності, деградації, а зрештою, руйнації тих державних утворень, у яких він відбувається.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Винниченко, В., 1920. *Відродження нації*. Відень: Дзвін. Ч. 1.
- Вівчарик, М.М., Панченко П.П., та Чмихова В.І., 2001. *Українська нація: шлях до самовизначення*. Київ: Вища школа.
- Грушевський, М., 1912. *Культурно-національний рух на Україні в XVI–XVII віці*. Київ.
- Дорошенко, Д., 1930. *Історія України 1917-1923 рр.* В: Т. 2. *Українська Гетьманська Держава 1918 року*. Ужгород.
- Жулинський, М., 1996. Духовна ситуація в Україні. Формування нових ціннісних орієнтирів українського суспільства. *Урядовий кур'єр*, 19.
- Карлова, В., 2012. Національна еліта як суб'єкт державотворення: український досвід. *Вісник Національної Академії державного управління при Президентові України*, 1, с.98-106.
- Крип'якевич, І.П., 1984. *Галицько-Волинське князівство*. Київ: Наукова думка.
- Концепція Державної цільової національно-культурної програми розвитку культури і мистецтва на період до 2017 року: проект. *Міністерство культури України*. [online] Доступно: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult_old/uk/publish/article/289203/> [Дата звернення 01 листопада 2019].
- Культура і духовне життя в Україні 1917–1920 рр.* [online] Доступно: <<http://ukrmap.su/uk-uh10/268.html>> [Дата звернення 01 листопада 2019].
- Купрійчук, В.М., 2014. *Гуманітарна політика українських урядів у добу національної революції (1917–1920 рр.)*. Київ: Видавництво Європейського університету.
- Шкарабан, В. та Іванова, М. уклад., 2016. *Лесь Курбас : бібліографічний довідник : 1906-2016 рр.* Київ: Фенікс.
- Маланюк, Є., 2009. *Нариси з історії нашої культури*. Київ.
- Михальченко, М., 2004. *Україна як нова історична реальність: запасний гравець Європи*. Київ: Відродження.
- Млиновецький, Р., 1970. *Нариси з історії українських визвольних змагань (1917–1918 рр.)*. (Про що «історія мовчить»). Торонто: Гомін України. Т. 1.
- Остафійчук, В.Ф., 2002. *Історія України: сучасне бачення*. Київ: Знання-Прес.

- Попович, М.В., 1988. *Нарис історії культури України*. Київ: АртЕк.
- Реєнт, О., 1999. *У робітнях історичної науки*. Київ: Просвіта.
- Сверстюк, Є., 2004. *На хвилях «Свободи»*. Луцьк: Терен.
- Ситник, П.К. та Дербак, А.П., 2004. *Проблеми формування національної самосвідомості в Україні*. Київ.
- Скуратівський, В., Трощинський, В. та Чукут, С., 2002. *Гуманітарна політика в Україні*. Київ: Міленіум.
- Трощинський, В.П. та Шевченко, А.А., 1999. *Українці в світі*. Київ: Альтернативи.
- Чміль, Г., 2013. «Владна» рольова реальність і кіно як дисциплінарний дискурс влади. *Культурологічна думка*, 6, с.33-37.
- Чукут, С.А., 1998. Вплив державної політики на функціонування форм спадкоємності духовної культури. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*, 1.
- Яковлева (Подольська), Н.О., 2007. Освіта і культура України у 1917–1920 роках. В: О.М. Сошнікова, ред., *Дванадцяті Сумцовські читання: збірник матеріалів наукової конференції*. Харків, Україна, 14 квітня 2006 р. Харків. [online] Доступно: <<http://museum.kh.ua/academic/sumtsov-conference/2006/article.html?n>> [Дата звернення 01 листопада 2019].

REFERENCES

44

- Vynnychenko, V., 1920. *Vidrodzhennia natsii* [The revival of the nation]. Viden: Dzvyn. Ch. 1.
- Vivcharyk, M.M., Panchenko P.P., and Chmykhova V.I., 2001. *Ukrainska natsiia: shliakh do samovyznachennia* [The Ukrainian nation: the path to self-determination]. Kyiv: Vyshcha shkola.
- Hrushevski, M., 1912. *Kulturno-natsionalnyi rukh na Ukraini v XVI–XVII v.* [Cultural-national movement in Ukraine in the XVI-XVII centuries]. Kyiv.
- Doroshenko, D., 1930. *Istoriia Ukrainy 1917-1923 rr.* [History of Ukraine 1917-1923]. In: Vol. 2. *Ukrainska Hetmanska Derzhava 1918 roku* [Ukrainian Hetman State in 1918]. Uzhhorod.
- Zhulynskiy, M., 1996. *Dukhovna sytuatsiia v Ukraini. Formuvannia novykh tsinnisnykh oriientyriv ukrainskoho suspilstva* [The spiritual situation in Ukraine. Formation of new values of Ukrainian society]. *Uriadovyi kurier*, 19.
- Karlova, V., 2012. *Natsionalna elita yak subiekt derzhavotvorennia: ukrainskyi dosvid* [The national elite as a subject of state formation: the Ukrainian experience]. *Visnyk Natsionalnoi Akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezidentovi Ukrainy*, 1, p.98-106.
- Krypiakevych, I.P., 1984. *Halysko-Volynske kniazivstvo* [The Principality of Halych-Volyn]. Kyiv: Naukova dumka.
- Kontseptsiiia Derzhavnoi tsilovoi natsionalno-kulturnoi prohramy rozvytku kultury i mystetstva na period do 2017 roku: proekt [Concept of the National Targeted National-Cultural Program for the Development of Culture and Arts for the Period up to 2017: project]. *Ministerstvo kultury Ukrainy*. [online] Available at: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult_old/uk/publish/article/289203/> [Accessed 01 November 2019].
- Kultura i dukhovne zhyttia v Ukraini 1917–1920 rr.* [Culture and Spiritual Life in Ukraine 1917-1920]. [online] Available at: <<http://ukmap.su/uk-uh10/268.html>> [Accessed 01 November 2019].

- Kupriichuk, V.M., 2014. *Humanitarna polityka ukrainskykh uriadiv u dobu natsionalnoi revoliutsii (1917–1920rr.)* [Humanitarian Policy of Ukrainian Governments in the Age of National Revolution (1917-1920)]. Kyiv: Vydavnytstvo Yevropeiskoho universytetu.
- Shkaraban, V. and Ivanova, M. eds., 2016. *Les Kurbas : bibliohrafichniy dovidnyk: 1906-2016 rr.* [Les Kurbas: bibliographical reference book: 1906-2016]. Kyiv: Feniks.
- Malaniuk, Ye., 2009. *Narysy z istorii nashoi kultury* [Essays on the history of our culture]. Kyiv.
- Mykhalchenko, M., 2004. *Ukraina yak nova istorychna realnist: zapasnyi hravets Yevropy* [Ukraine as a New Historical Reality: Europe's Reserve Player]. Kyiv: Vidrozhennia.
- Mlynovetskyi, R., 1970. *Narysy z istorii ukrainskykh vyzvolnykh zmahaniy (1917–1918 rr.)*. (*Pro shcho "istoriia movchyt"*) [Essays on the history of Ukrainian liberation competitions (1917-1918). (What "history is silent about")]. Toronto: Homin Ukrainy. Ch. 1.
- Ostafiichuk, V.F., 2002. *Istoriia Ukrainy: suchasne bachennia* [History of Ukraine: a modern vision] Kyiv: Znannia-Pres.
- Popovych, M.V., 1988. *Narys istorii kultury Ukrainy* [Essay on the history of culture of Ukraine]. Kyiv: ArtEk.
- Reient, O., 1999. *U robitniakh istorychnoi nauky* [In the works of historical science]. Kyiv: Prosvita.
- Sverstiuk, Ye., 2004. *Na khvyliakh Svobody* [On the Waves of Freedom]. Lutsk: Teren.
- Sytnyk, P.K. and Derbak, A.P., 2004. *Problemy formuvannia natsionalnoi samosvidomosti v Ukraini* [Problems of formation of national consciousness in Ukraine]. Kyiv.
- Skurativskyi, V., Troshchynskyi, V. and Chukut, S., 2002. *Humanitarna polityka v Ukraini* [Humanitarian Policy in Ukraine]. Kyiv: Milenium.
- Troshchynskyi, V.P. and Shevchenko, A.A., 1999. *Ukrainci v sviti* [Ukrainians in the World]. Kyiv: Alternatyvy.
- Chmil, H., 2013. "Vladna" rolova realnist i kino yak dystsyplinarnyi dyskurs vlady ["Powerful" role-playing reality and cinema as a disciplinary discourse of power]. *Kulturolohichna dumka*, 6, pp.33-37.
- Chukut, S.A., 1998. Vplyv derzhavnoi polityky na funktsionuvannia form spadkoiemnosti dukhovnoi kultury [The influence of state policy on the functioning of forms of continuity of spiritual culture]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy*, 1.
- Yakovlieva (Podolska), N.O., 2007. Osvita i kultura Ukrainy u 1917–1920 rokakh [Education and Culture of Ukraine in 1917-1920]. In: O.M. Soshnikova, ed., *Dvanadtsiati Sumtsovski chytannia: zbirnyk materialiv naukovoi konferentsii* [Welve Sumtsov Readings: Collection of Proceedings of the Scientific Conference]. Kharkiv, Ukraine, 14 April, 2006. Kharkiv. [online] Available at: <[http://museum.kh.ua/academic/sumtsov-conference/2006/ article.html?n](http://museum.kh.ua/academic/sumtsov-conference/2006/article.html?n)> [Accessed 01 November 2019].

НАЦИОНАЛЬНЫЕ ПРИОРИТЕТЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ В ПЕРИОД УКРАИНСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ 1917–1920 гг.

Василий Куприйчук

доктор наук по государственному управлению, доцент;

e-mail: kvm1968@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7229-1749

Национальная академия государственного управления при Президенте Украины, Киев, Украина

Аннотация

Цель исследования заключается в раскрытии приоритетов и принципов государственной культурной политики в период национально-освободительной борьбы (1917–1920 гг.) в контексте значения опыта этой политики и возможностей его имплементации в практику публичного управления современной Украины. **Методология исследования** определяется целью и объединяет в себе четыре основных метода – исторический, абдуктивный, системный и сравнительно-аналитический, которые в совокупности позволили создать, на наш взгляд, достаточный методологический комплекс для достижения целей работы. **Новизна полученных результатов** заключается в комплексном обосновании научных положений о том, что именно национальные приоритеты культурной политики были движущей силой украинского государства в 1917–1920 гг., которые, с одной стороны, в значительной степени определяли направление и характер этого процесса, а с другой – находили свое воплощение в потребностях и ценностях значительной части украинского населения. **Выводы.** Национальные приоритеты государственной культурной политики различных государственных институций в 1917–1920 гг. базировались на прочной национальной почве, характеризовались преемственностью и общностью базовых подходов к развитию основных сфер культурной жизни, стремлением власти создать комфортные условия для культурной самореализации граждан и полноценного потребления ими имеющихся в обществе духовных благ. Такой подход к решению назревших культурных проблем во многих отношениях сохраняет свою актуальность и является поучительным и в наше время, что обуславливает необходимость критического обобщения тогдашнего опыта трансформаций различных составляющих культурной сферы и учета его в современных условиях.

Ключевые слова: национальные приоритеты; культурная политика; национально-освободительная борьба; Украинская революция

NATIONAL PRIORITIES OF THE STATE CULTURAL POLICY IN THE AGE OF THE UKRAINIAN REVOLUTION 1917–1920

Vasyl Kupriichuk

PhD in public administration, associate professor;

e-mail: kvm1968@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7229-1749

National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract

The aim of the paper is to reveal the priorities and principles of state cultural policy in the age of the national liberation struggle (1917–1920) in the context of the experience's importance of this policy and the possibilities of its implementation in the practice of Ukrainian modern public administration. **The methodology** of the research is determined by its purpose and combines four basic methods – historical, abductive, systemic and comparative-analytical, which collectively allowed to create, in our opinion, a sufficient methodological complex for achieving the goals of work. **The novelty** of the results is the complex substantiation of the scientific statements that the national priorities of cultural policy were the driving force of the Ukrainian statehood in 1917–1920. On the one hand, it was largely determined the direction and nature of the state-building processes, and on the other hand, they found its embodiment at the needs and values of a large part of Ukrainian citizenship. **Conclusions.** The national cultural priorities of the policy of different state entities in the 1917–1920 years were based on a strong national ground. It characterized by the continuity and community of basic approaches of the development in main spheres of cultural life. The authorities' desire to create the most favorable conditions for the cultural self-realization of the citizens and the full consumption of the spiritual goods available in society. Such an approach of solving cultural problems in many aspects remains relevant and instructive in our time. It predetermines the need for a critical generalization of the time experience with transformations of various components in the cultural sphere and taking into account it in modern conditions.

Keywords: national priorities; cultural policy; national liberation struggle; Ukrainian revolution

